

Phalaenopsis violacea

JOULUKUU 2007

© Teksti Oili Pentinsaari ja Mirja Vuorisalo
Kuva Matti Hulkkonen

Alkuperä

Phalaenopsis violacean luontaista kasvualuetta on Malakan niemimaa ja Sumatra. Sen löysi hollantilainen kasvitieteilijä Johannes E. Teijsmann Sumatralta vuonna 1859.

Kasvuympäristö

P. violacea on merenpinnan tasolta 150 metrin korkeudelle kasvava epifyytti, jota on löydetty myös kosteilta mangrovesuoalueilta. Sen kasvuympäristö on siten kuuma ja kostea. Päivälämpötila nousee viileämpänäkin kautena 28°C:seen, mutta on suurimman osan vuotta noin 30°C ja hiukan ylikin. Yölläkään lämpötila ei laske alle 23°C:n. Ilman suhteellinen kosteus on alimmillaankin yli 80 %, yleensä lähes 90 %.

Kuvaus

Kasvilla on 3–4 tasaisen yksiväristä, kiiltävän vihreää lehteä, pituudeltaan 20–25 cm ja leveydeltään 7–12 cm. Kukintovarsi on noin 10–12,5 cm:n pituinen. Läpimitaltaan noin 3,5–6,0 cm:n levyisiä kukkia on 2–7 kappaletta, joista samanaikaisesti on auki 2–3. Kukan väri vaihtelee melkoisesti. Sepalien ja petalien päät ovat normaalisti vihertävät. Kukan keskusta on vaaleanpunainen tai liilan sävyinen ja huuli keltainen. Kukka voi myös olla täysin yksivärinen liila, täysin valkoinen tai sinertävä. Sinisen muodon väri vaihtelee laventelin sinertävästä tummaan indigon siniseen. Risteytystyössä haetaan parhaillaan mahdollisimman sinistä kukan väriä.

Kukan voimakasta tuoksua verrataan usein freesian tai bergamotti-öljyn tuoksuun. *P. violaceaa* on käytetty jalostuksessa silloin, kun on haluttu tuoksuva risteymä. Kukinta-aika voi osua mihin aikaan vuodesta tahansa, mutta useimmiten se on kevät.

Kasvatus

Luontaisen kasvupaikkansa edellytysten mukaisesti *P. violacea* tarvitsee varjoisan paikan ja korkean ilmankosteuden. Sitä tulee kastella säännöllisesti eikä kasvualustaa tule päästää koskaan täysin kuivumaan. Vaikka kasvi tyytyy vähään valoon ja pärjäisi siten meidänkin talvisilla ikkunalaudoillamme, sille on tuhoisaa ikkunasta hohkaava kylmyys – se tarvitsee huomattavasti lämpimämmät olosuhteet kuin muut *Phalaenopsis*it. Sen kasteluveden tulee olla myös lämmintä; kylmällä vedellä kasteltuna kasvi nopeasti kuolee. Myöskään lannoitus ei saa olla kovin voimakasta.

Näiden vaatimustensa vuoksi *P. violacea* on oloissamme vaativa kasvatettava.

Mirja Vuorisalo kertoo kokemuksistaan: ”Hankin *Phalaenopsis violacean* Hans Christiansenilta, joka lupasi, että kasvi kukkii kahden vuoden kuluessa. Niin tapahtuikin, mutta kahden kukinnan jälkeen kasvi tuhoutui ilmeisestikin liian viileisiin olosuhteisiin. Ostin myös Malesian maailman orkideakonferenssissa käydessäni sen

pullotaimia. Taimet olivat alkujaankin heiveröisiä ja viimeinen niistä pysyi hengissä kaksi vuotta. Se oli koko tuon ajan lämpöalustalla tehohoidossa. Lämpöalusta onkin näppärä tapa pitää juuret lämpimänä. *P. violacea* on haasteellinen kasvi, mutta aion kokeilla sen kasvatusta uudelleen.”

Lähteet

Eric A. Christenson 2001: Phalaenopsis, A Monograph, Timber Press, Portland, Oregon, USA :
Teoh Eng Soon 1980: Orchids of Asia, Times Books International, Singapore
